

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України (Україна)

Херсонський навчально-науковий інститут (Україна)

Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова (Україна)

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Україна) Навчально-
науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського

Національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна)

Центр міграційних досліджень Варшавського університету (Польща)

Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (Литва)

Університет в Нове Місто (Словенія)

Інститут інновацій «Ідея» (Латвія)

Тракійський університет (Болгарія)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
07 листопада 2024 року

Полтава 2024

у довгостроковому періоді за рахунок глибокої структурної перебудови економіки країни та ефективної державної стратегії соціально-економічного розвитку.

Отже можна зробити висновок, що інвестиційний клімат України наразі стикається з певними проблемами, які роблять його менш привабливим для інвесторів. Однак, існує ряд позитивних перспектив, реалізація яких може значно покращити ситуацію. Основними шляхами вдосконалення інвестиційної політики України на сьогодні є спрощення регуляторних процедур, забезпечення прозорості державного управління, підтримку інновацій та розвиток інфраструктури.

Література

1. Інвестиційна діяльність в Україні за 2022 рік URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=b6d0940d-2443-41c4-82ec-86e6d2e56973&title=InvestitsiinaDiialnistVUkrainiZa2022-Rik>

2. Пуліна Т.В., Шитікова Л.В., Змикало О.С. Шляхи активізації процесів інвестування інноваційної діяльності України в умовах російсько-української кризи. *Управління змінами та інноваціями..* 2022. № 4. С. 15-18.

УДК 331.5

Жовнір Н.М., к.е.н., доцент,
Прійдан А., Шевченко К., студентки
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Формування ринку праці є важливим аспектом економіки країни, оскільки забезпечує злагодженість між попитом та пропозицією на працю, а також утворенням заробітної плати. Розуміння ринкових відносин на ринку праці є ключовим для розвитку стратегій зайнятості та соціальної політики, а також для забезпечення економічного зростання та стабільності в довгостроковій перспективі. Тому ця тема є такою важливою та актуальною.[1]

Хотілося би також звернути увагу на основні поняття до цієї теми. У дослідженнях ринку праці в Україні використовують такі поняття та підходи:

1. Робоча сила - це економічний ресурс, що складається з людей, які здатні і готові працювати.

2. Безробіття - це відсутність роботи у людей, які є готовими до праці та активно шукають її.

3. Зайнятість - це наявність роботи у людини, яка заробляє на життя.

4. Підходи до дослідження ринку праці включають аналіз структури ринку праці та дослідження попиту та пропозиції праці, а також моніторинг заробітної плати, робочого часу та умов праці. Також проводяться соціологічні

опитування, що дають можливість оцінити відношення працівників до умов праці, рівня заробітків та можливості професійного розвитку.[2]

Якщо аналізувати ринок праці на 2023 рік в Україні спостерігається збільшення кількості вакансій в інформаційних технологіях, фінансовому секторі та логістиці. Зараз вимагається більше кваліфікованих кадрів, особливо знавців мов програмування та аналітики даних. Також спостерігається зростання ринку фрілансу та роботи з віддаленням, що дозволяє компаніям з економити на оренді офісів та зарплатні, а також це є зручним, тому що дозволяє людям заробляти на життя навіть тоді, коли вони вимушено виїхали через ситуацію в країні. З іншого боку, ринок традиційних галузей, таких як важка промисловість та сільське господарство, залишається стабільним, але не розвивається так швидко, як технологічні галузі.[3]

На 2023 рік в Україні рівень безробіття становить близько 7%. Однією з основних причин появи безробіття в країні є ситуація в країні, недостатньо розвинений внутрішній ринок праці, який не може забезпечити достатню кількість робочих місць для всього населення. Відсутність інвестицій та висока конкуренція на ринку праці також впливають на цю проблему. Додатково, низька економічна активність населення та нездорове сприйняття людьми певних видів робіт також можуть призвести до безробіття.[4]

На 2023 рік актуальні проблеми ринку праці в Україні включають:

1. Низький рівень заробітної плати, який не відповідає рівню життя.
2. Брак кваліфікованих кадрів та нерозвинений ринок праці в окремих регіонах країни.
3. Відсутність ефективної системи мотивації працівників та підвищення їхньої професійності.

Усі ці проблеми потребують вирішення, тому ми можемо запропонувати такі варіанти:

1. Розвиток внутрішнього ринку праці та підтримка малого та середнього бізнесу, який є одним з основних джерел створення нових робочих місць.
2. Зменшення податкового навантаження на підприємства, що дозволить збільшити їхню конкурентоспроможність та можливість збільшення кількості робочих місць.
3. Розвиток освіти та підвищення рівня кваліфікації працівників через залучення іноземних інвестицій та ініціативи держави.
4. Створення сприятливих умов для розвитку нових галузей економіки, зокрема, ІТ сектору та криптовалют, які можуть стати джерелом нових робочих місць та притягти інвестиції в країну.
5. Підвищення рівня заробітної плати та розв'язання проблеми низької оплати праці.[5]

На жаль, прогнозування розвитку ринку праці в Україні на 100% не можливе, оскільки ринок праці залежить від багатьох факторів, таких як економічний стан країни, політична ситуація, технологічний розвиток та інші. Однак можна очікувати, що деякі сектори, такі як інформаційні технології та логістика, продовжать розвиватися та збільшувати кількість вакансій. Також

може відбутися розвиток ринку праці в регіонах, які в даний момент не є основними центрами бізнесу та промисловості.[5]

Ринок праці в Україні протягом тривалого часу був складною сферою з високим рівнем безробіття та низьким рівнем можливостей працевлаштування. Були проведені різні дослідження ринку праці в Україні, і вони виявили деякі важливі результати, які політики можуть використати для покращення ситуації. Одним із головних висновків цих досліджень є те, що урядові методи управління ринком праці не були ефективними у зниженні безробіття. Існує потреба в кращій політиці та стратегіях управління ринком праці, що призведе до збільшення можливостей працевлаштування та підвищення рівня зайнятості. Крім того, уряд має розглянути питання підтримки малого та середнього бізнесу, який є основним джерелом робочих місць. Крім того, освітні та професійно-технічні програми також можуть відігравати важливу роль у вирішенні проблеми рівня зайнятості в Україні. Існує потреба у більш комплексній та актуальній системі освіти, яка могла б озброїти людей навичками, необхідними на поточному ринку праці. Цього можна досягти завдяки партнерству з промисловістю, яка може запропонувати студентам стажування та програми навчання без відриву від виробництва. Ще одна сфера, на якій повинні зосередитись політики, — це інвестиції в технологічний розвиток та інновації. Ця інвестиція створить нові робочі місця, які вимагають спеціальних навичок, а також підвищить конкурентоспроможність місцевої промисловості. Навчальні програми та співпраця з дослідницькими установами мають бути пріоритетними для підготовки висококваліфікованого персоналу, здатного рухати технологічний прогрес. Нарешті, соціальний захист працюючих і безробітних має бути критично важливим питанням. Існує потреба в міцнішій системі безпеки для тих, хто залишився без роботи, із системами пільг і підтримки, які допоможуть їм швидко знайти роботу. Соціальний захист також важливий для тих, хто працює, оскільки такі заходи, як закони про мінімальну заробітну плату та політика рівної оплати праці, відіграють вирішальну роль у зменшенні дискримінації в оплаті праці. Підсумовуючи, ринок праці в Україні потребує поєднання політичних заходів для підвищення рівня зайнятості та скорочення безробіття. Серед найважливіших – стратегії створення робочих місць, інвестування в освіту та навчання, технологічний розвиток та соціальний захист як зайнятих, так і безробітних.[6, 7]

Література

1. Сайт Міністерства соціальної політики України.
URL:<http://www.msp.gov.ua/ua/main/employment/>.
2. Сайт Державного агентства з питань зайнятості.
URL:<https://www.dcz.gov.ua/>.
3. Сайт Центру розвитку кар'єри студентів та випускників КНУ ім. Т. Шевченка. URL:<https://career.knu.ua/>.

4. Васильєва О. С. Механізм регулювання ринку праці в Україні. - К.: Наукова думка, 2017. - 256 с.

5. Руденко О. В. Актуальні проблеми ринку праці в Україні: аналіз та прогнозування. - К.: Видавництво КНЕУ, 2018. - 192 с.

6. Беляєва І. Ю. Функціонування ринку праці в Україні: проблеми та перспективи. - К.: НУХТ, 2019. - 148 с.

УДК 338.24.021.8

Сидоренко Д.М., студент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах повномасштабного вторгнення російської федерації проблема забезпечення енергетичної безпеки України набула особливої актуальності та стала одним із ключових викликів для національної безпеки держави. Систематичні атаки на енергетичну інфраструктуру країни створюють безпрецедентні загрози для стабільного функціонування енергетичної системи та вимагають розробки нових підходів до забезпечення енергетичної стійкості [1].

Метою дослідження є аналіз сучасного стану енергетичної безпеки України в умовах воєнного стану та визначення ключових напрямів її зміцнення.

Енергетична безпека є невід'ємною складовою національної безпеки держави та визначається як спроможність держави забезпечити ефективне використання власної паливно-енергетичної бази, здійснити диверсифікацію джерел і шляхів постачання енергоносіїв для населення та економіки, реалізувати потенціал енергозбереження та забезпечити екологічно безпечне функціонування енергетики [2].

Аналіз поточної ситуації свідчить про наявність низки критичних викликів для енергетичної безпеки України:

- фізичне пошкодження енергетичної інфраструктури внаслідок ракетних атак;
- зниження виробничих потужностей енергогенеруючих підприємств;
- порушення логістичних ланцюгів постачання енергоресурсів;
- обмеження доступу до традиційних джерел енергії;
- збільшення вартості енергоресурсів та зростання фінансового навантаження на споживачів [3].

Для подолання зазначених викликів необхідна реалізація комплексу заходів, спрямованих на:

- посилення фізичного захисту об'єктів критичної енергетичної інфраструктури;
- диверсифікацію джерел постачання енергоресурсів;